

NOTAT

7. oktober 2014

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ophævelse af lov om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder og ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (afskaffelse af næringsbrevsordningen)

1. Baggrund og indhold

På baggrund af Vækstpakke 2014, er der indgået aftale om afskaffelse af næringsbrevsordningen med henblik på at sikre mindre bureaukrati i fødevarereguleringen. En gennemgang af regler på fødevarerområdet har vist, at der er betydelige byrder for danske fødevarevirksomheder ved en række danske særregler.

Formålet med afskaffelsen af næringsbrevsordningen er således at lette virksomhedernes administrative og økonomiske byrder ved, at der ikke længere kræves næringsbrev for at drive fødevarevirksomhed. En evaluering af næringsbrevsordningen, som blev afsluttet i maj 2014, viser, at ordningen kun i et vist omfang bruges af myndighederne, hvilket skyldes, at de primært benytter kontrol- og sanktionsjemler i egen lovgivning. En afskaffelse af ordningen vurderes på baggrund af evalueringen således ikke at ville svække myndighedernes mulighed for at gribe ind over for fødevarevirksomheder, der ikke overholder lovgivningen.

I lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. sker der enkelte konsekvensændringer som følge af afskaffelsen af næringsbrevsordningen.

Udkast til lovforslaget blev sendt i høring den 10. juli 2014 hos en række organisationer, virksomheder og offentlige myndigheder med høringsfrist den 25. august 2014.

Udkastet til lovforslaget blev sendt i høring hos 45 organisationer, virksomheder og myndigheder. 17 har afgivet høringssvar, hvoraf 7 har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget. 10 organisationer, virksomheder og myndigheder har haft bemærkninger til forslaget.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

2. Generelle bemærkninger

Høringen tegner overordnet et billede af, at der er tilslutning til forslaget. De hørte organisationer og virksomheder er således generelt tilhængere af, at næringsbrevsordningen afskaffes. Dog havde en enkelt organisation gerne set, at man havde ventet minimum to år og først herefter vurderet, om ordningen skulle nedlægges.

Coop støtter lovforslaget.

Dansk Erhverv hilser lovforslaget velkomment, idet de anfører, at den gennemførte evaluering af ordningen har vist, at effekten af ordningen har været minimal, og at en afskaffelse af ordningen ikke vil svække myndighedernes mulighed for at gribe ind i forhold til lovovertrædelser begået af fødevarer virksomheder. Det skyldes, at myndighederne primært anvender andre kontrol- og sanktionsmuligheder indenfor de respektive myndigheders lovgivningsområder.

Dansk Transport og Logistik (DTL) støtter fuldt ud en afskaffelse af næringsbrevsordningen. DTL bemærker, at de er enige i Erhvervsstyrelsens evalueringsrapports begrundelser for afskaffelsen af næringsbrevsordningen.

ITD Brancheorganisation for den danske vejgodstransport (ITD) støtter ligeledes lovforslaget og glæder sig over, at der politisk er indgået aftale om afskaffelse af næringsbrevsordningen med henblik på at sikre mindre bureaukrati i fødevarereguleringen. ITD mener, at der med næringsbrevsordningen er tale om en national særregel, som alt andet lige stiller danske virksomheder ringere end virksomheder fra de øvrige EU-lande, hvilket er beklageligt i et globaliseret marked, hvor danske virksomheder gerne skulle sikres den bedst mulige internationale konkurrencedygtighed.

Landbrug & Fødevarer støtter lovforslaget og bemærker, at evalueringen af ordningen viste, at de nødvendige kontrol- og sanktionshjemler findes i fødevarerlovgivning, skattelovgivning mv. Landbrug & Fødevarer er enig i, at en afskaffelse af næringsbrevsordningen vil lette virksomhedernes administrative og økonomiske byrder uden at svække myndighedernes mulighed for at gribe ind over for fødevarer virksomheder, der ikke overholder lovgivningen.

Bryggeriforeningen finder det positivt, at næringsbrevsordningen ophæves. De bemærker, at evalueringen af ordningen viste, at et stort antal fødevarer virksomheder påføres en administrativ byrde og en årlig økonomisk udgift alene for at opretholde en sanktionsmulighed, der stort set ikke bruges af kontrolmyndighederne, fordi de har mere effektive kontrolredskaber i egen særlovgivning.

Danmarks Restauranter & Caféer (DRC) har med stor tilfredshed modtaget lovforslaget om afskaffelse af næringsbrevsordningen. DRC henviser til, at den gennemførte evaluering af ordningen overbevisende dokumenterede, at ordningen ikke havde nogen eksistensberettigelse.

De Samvirkende Købmænd kan støtte, at næringsbrevsordningen afskaffes, og at erhvervslivet sparer 500 kr.  rligt pr. forretningssted. Det er De Samvirkende Købmænds holdning, at ordningen mangler effekt som følge af især f devaremyndighedernes manglende anvendelse af ordningen. De Samvirkende Købmænd kan på den baggrund tilslutte sig forligspartiernes ønske om afskaffelse af ordningen, idet dansk detailhandel ikke bør påføres en  rlig omkostning, n r ordningen ikke lever op til sit formål.

HORESTA anerkender, at der er truffet en politisk beslutning om afskaffelse af næringsbrevsordningen, men havde dog gerne set, at ordningen var kørt videre i minimum yderligere to år for først herefter at vurdere om systemet kunne berettige en videreførelse. HORESTA anfører, at det, at næringsbrevsordningen nu stoppes, er en politisk beslutning, der er truffet som led i beslutningen om den samlede vækstpakke, mere end det er en beslutning, som er baseret på, at systemet vedrørende fratagelse af n ringsbreve ikke har haft den tiltænkte effekt. HORESTA begrundet det blandt andet med, at antallet af frakendelsessager i de senere år har været stigende, og at nogle myndigheder ikke i tilstrækkelig grad har gjort den fornødne brug af systemet.

Kommentar

Baggrunden for lovforslaget er, at evalueringen af næringsbrevsordningen, som blev afsluttet i maj 2014, viser, at ordningen kun i et vist omfang bliver brugt af myndighederne, og at myndighederne i primært omfang benytter kontrol- og sanktionshjemler i egen lovgivning. Siden næringsbrevsordningen blev indført i 2005, er der således kun sket et begrænset antal frakendelser af retten til at drive fødevarer virksomhed, og ca. halvdelen af sagerne vedrører kun ét myndhedsomr de.

Selvom der har været en stigning i antal frakendelser indenfor de seneste år, må det samlet konkluderes, at næringsbrevsordningen har haft en begrænset effekt. Idet myndighederne samtidig i primært omfang benytter kontrol- og sanktionsmuligheder i egen lovgivning, vurderes det, at en afskaffelse af ordningen ikke vil svække myndighedernes mulighed for at gribe ind over for fødevarer virksomheder.

Herudover vurderes det, at en afskaffelse af ordningen ikke vil have negative konsekvenser for fødevarer sikkerheden, da de relevante myndigheder i vidt omfang netop anvender andre kontrol- og sanktionsmuligheder inden for egen lovgivning.

Da ordningen ikke har haft den tilsigtede tværgående effekt og dermed ikke virket efter hensigten og under hensyn til ønsket om at lette virksom-

hedernes administrative og økonomiske byrder, foreslås det med lovforslaget, at næringsbrevsordningen ophæves.

En generel gennemgang af reglerne på fødevareområdet har desuden vist, at der er betydelige byrder for danske fødevarevirksomheder ved en række danske særregler. Næringsbrevsordningen foreslås således afskaffet med henblik på at sikre mindre bureaukrati i fødevarereguleringen. På den baggrund fastholdes lovforslaget uændret.

Høringen viser desuden, at der er generel tilslutning til afskaffelsen af næringsbrevsordningen.

Indstilling

Det indstilles, at lovforslaget opretholdes.

3. Øvrige bemærkninger til lovforslaget

Selvom De Samvirkende Købmænd støtter at næringsbrevsordningen nedlægges, bemærker de, at hvis ordningen ikke havde været afprøvet, ville såvel et bredt politisk flertal som en meget bred kreds af erhvervsorganisationer formentlig have efterlyst et værktøj a la ordningen. De Samvirkende Købmænd mener, at der helt grundlæggende på tværs af myndighedernes ressortområder er brug for koordination i indsatsen over for virksomheder, der enten ikke kan eller ikke vil efterleve landets love.

De Samvirkende Købmænd mener endvidere, at det som led i ophævelsen af næringsbrevsordningen bør sikres, at de relevante ressortmyndigheder alle har hjemler i den relevante lovgivning, der muliggør frakendelse af retten til at udøve den aktuelle virksomhed. De Samvirkende Købmænd foreslår endvidere forhøjede bøder for overtrædelse af punktafgiftslovene.

Danmarks Restauranter & Caféer (DRC) bemærker vedrørende det resterende, akkumulerede overskud, som forventes at være på gebyrordningen, at de forventer, at det tilbagebetales til brugerne.

Kommentar

Med de erfaringer, der har været med næringsbrevsordningen siden dens ikrafttræden i 2005, og som er kommet til udtryk ved evalueringen afsluttet i maj i  r, må det konstateres, at ordningen ikke har fungeret efter hensigten. Evalueringen viser, at næringsbrevsordningen kun i et vist omfang bliver brugt af myndighederne, og at myndighederne i primært omfang benytter kontrol- og sanktionshjemler i egen lovgivning. Siden næringsbrevsordningen blev indført i 2005, er der således kun sket et begrænset antal frakendelser af retten til at drive fødevarevirksomhed, og ca. halvdelen af sagerne vedrører kun ét myndighedsområde.

Selvom tanken om en fælles ordning, som g r på tværs af myndighedernes ressortområder, kan være nærliggende, er det altså ikke en mulighed, som de kontrollerende myndigheder for alvor har kunnet bruge i praksis.

Myndighederne har da heller ikke i forbindelse med evalueringen af ordningen og høringen af lovforslaget efterspurgt en ny tværgående ordning som afløser for næringsbrevsordningen.

Det bemærkes i øvrigt, at ingen af de lande¹, som under evalueringen af næringsbrevsordningen er blevet spurgt herom, har en ordning, der kan sammenlignes med næringsbrevsordningen.

Der er desuden på andre områder et bredt samarbejde mellem myndighederne. I forhold til en koordineret indsats oplyser SKAT, at SKAT og fødevaremyndighederne, sammen med andre myndigheder, deltager i et landsdækkende samarbejde. I dette samarbejde bliver de overordnede strategier for myndighedssamarbejdet aftalt. Der er desuden nedsat lokale fora, hvor myndighederne på lokalt niveau samarbejder, planlægger og gennemfører koordinerede kontroller og aktioner.

For så vidt angår spørgsmålet, om ressortmyndighederne har frakendelsesbestemmelser i egen lovgivning, har myndighederne blandt andet oplyst følgende i forbindelse med evalueringen af næringsbrevsordningen:

Fødevaremyndighederne: Fødevareloven giver dels mulighed for at fratage autorisation henholdsvis registrering, dels hjemmel til at nedlægge et helt eller delvist forbud mod drift eller mod bestemte fødevareraktiviteter.

SKAT: Virksomheder skal som udgangspunkt være registreret i henhold til de forskellige skatte- og afgiftslove. Disse registreringer kan SKAT primært med afsæt i Opkrævningsloven træffe afgørelse om at inddrage eller fratage virksomheden.

Arbejdstilsynet: Arbejdstilsynet har ikke mulighed for at frakende retten til at drive virksomhed. Arbejdstilsynet har dog mulighed for at afgive reaktioner i forbindelse med arbejdsmiljøovertrædelser. Arbejdstilsynet har hjemmel til at give påbud med frist, strakspåbud og forbud, således at virksomheden skal foretage de nødvendige ændringer i arbejdet, inden det pågældende arbejde kan fortsættes.

For restaurationsmed alkoholbevilling gælder, at restaurationsstederne kan få frakendt bevillingen (dvs. retten til at servere alkohol) ved domstolene. Bevillingen kan endvidere i visse tilfælde fratages administrativt af bevillingsmyndigheden eller kommunalbestyrelsen.

Endvidere gælder den generelle rettighedsfrakendelsesbestemmelse i straffelovens § 79. Efter denne bestemmelse kan den, som udøver virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrundes

---

¹ Holland, England, Tyskland (Bayern, Baden Württemberg, Hamburg) og Sverige.

en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Det samme gælder, når særlige omstændigheder taler derfor, om udøvelse af anden virksomhed. Efter samme regel kan der ske frakendelse af retten til at være stifter af eller direktør eller medlem af bestyrelsen i et selskab med begrænset ansvar, et selskab eller en forening, som kræver særlig offentlig godkendelse, eller en fond.

Ressortmyndighederne har således i egen lovgivning sanktionsmuligheder, der gør det muligt at forhindre en fødevarer virksomhed i at fortsætte sin aktivitet. Myndighederne har endvidere mulighed for at bruge den generelle retlighedsfrakendelsesbestemmelse i straffelovens § 79. Myndighederne har ikke i forbindelse med evalueringen af ordningen og høringen af lovforslaget efterspurgt nye sanktionsbestemmelser, herunder heller ikke forhøjede bøder for overtrædelse af punktafgiftslovene.

For så vidt angår det resterende, akkumulerede overskud, som forventes at være på gebyrordningen, bemærkes, at en gebyrtakst generelt er fastsat med henblik på at sikre dækning i forhold til de omkostninger, der er forbundet med hele det pågældende gebyrbelagte område, og at et evt. overskud ved afvikling af gebyrordningen tilfalder statskassen, hvor overskuddet indgår i de almindelige finanspolitiske prioriteringer. Konkret i forhold til næringsbrevordningen kommer dertil, at det rent økonomiadministrativt ville være forbundet med uforholdsmæssigt høje omkostninger at tilbagebetale et gebyr. Det skyldes den meget store betalingskreds, der løbende har ændret sig. Det bemærkes, at Erhvervsstyrelsen med henblik på at nedbringe overskuddet har undladt at opkræve gebyr fra virksomhederne for 2014.

På den baggrund fastholdes lovforslaget uændret.

Indstilling

Det indstilles, at lovforslaget opretholdes.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder mv.

3F, Advokatrådet, Bager- og Konditormestre i Danmark, Beskæftigelsesministeriet, Bryggerforeningen, Coop Danmark A/S, Danmarks Rederiforening, Danmarks Restauranter og Caféer, Dansk Erhverv, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Slagtermestre, De Samvirkende Købmænd, DI Fødevarer, Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Frederiksberg Kommune, HK Handel, Horesta, Håndværksrådet, ITD Brancheorganisation for den danske vejgodstransport, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klima, Energi- og Bygningsministeriet, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriet, Københavns Kommune, Landbrug & Fødevarer, LO, Miljøministeriet, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Rigsadvokaten, Skatteministeriet, Statsministeriet, Transportministeriet,

Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomi- og indenrigsministeriet.

Følgende organisationer, myndigheder mv. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Bryggeriforeningen

Coop Danmark A/S

Danmarks Restauranter & Caféer

Dansk Erhverv

Dansk Transport og Logistik

De Samvirkende Købmænd

Horesta

ITD – Brancheorganisation for den danske vejgodstransport

Landbrug og Fødevarer

Team Effektiv Regulering